

आटीलक n. *das Springen der Kälber* H. 113. ÇKDr. liest आलीलक und erwähnt आलीलक (sic) als v. l. — Vgl. आटीकन.

आटोप m. 1) *das Sichaufblähen, Anschwellen, Anschwellung*; vom Schweife des Pfaues: कलापरुचिरटोपनिचिताम्कुटानिव MBh. 3, 11587. von der sog. Haube der Brillenschlange: पाटोपौ भयंकरः PAÑKAT. I, 229 = III, 83. बृहत्फुटोपौ भीषणो भुजंगम् 174, 11. von schweren Wolken: अद्यापि साटोपा मेवा दृश्यन्ते PAÑKAT. 93, 8. साटोपम् — नदत्तः (मेघाः) Çic. 3, 74. — 2) *Aufgeblasenheit des Leibes, Flatulenz* Suçr. 1, 81, 21. 97, 11. 2, 21, 16. 193, 11. 224, 7. — 3) *Aufgeblasenheit, Stolz* Trik. 3, 2, 19. H. 1499. MĀKĪH. 87, 4. PAÑKAT. 46, 4. साटोपम् adv. MĀKĪH. 96, 20. 138, 13. 146, 2. Hir. 38, 15.

आटुस्थलक adj. von आटुस्थली gaṇa धूमादि zu P. 4, 2, 127.
आटुर् 1) patron. von आटुर्; so heisst Para: तेन ह पर आटुर् ईति काशल्या राजा Çat. Br. 13, 5, 4. TS. 5, 6, 5, 3. PAÑKAT. Br. 23, 16. — 2) Nir. 1, 14 von DURGA durch अटनशील wanderlustig erklärt.

आटम्पर s. d. folg. Art. u. 1.
आटम्पर m. 1) *Trommel* AK. 2, 8, 2, 76. H. 799. MED. r. 249. काचिदाटम्परं (sic) नारी भुजसंयोगपीडितम्। कृत्वा — प्रसुप्ता काममोहिता ॥ R. 5, 13, 51. Vgl. den folg. Artikel. — 2) *ein Trompetenstoss, als Zeichen zum Angriff* AK. 3, 4, 170. H. an. 4, 239. — 3) *Elephantengebrüll* AK. H. an. MED. — 4) *Stolz (संरम्भ)* H. an. MED. — 5) *Beginn* Trik. 3, 2, 18. Diese und die vorangehende Bedeutung sind ursprünglich wohl nur eine gewesen, da संरम्भ und आरम्भ leicht verwechselt werden konnten. — 6) *Zorn Svāmin* im ÇKDr. — 7) *Freude Çardar* im ÇKDr. — 8) *Augenwimpern* MED.

आटम्परघातं (आ° + आघात) m. *Trommelschläger* VS. 30, 19.
आटार्क N. pr. gaṇa उपकादि zu P. 2, 4, 69.
आटि f. 1) = आटि AK. 2, 5, 25. — 2) *ein bes. Fisch* RĀG. im ÇKDr.
आटु (von अट्) in आटु nach Reichthümern strebend (DURGA: आटुनां स्पृहयिता) Nir. 12, 14, gebildet zur Erklärung von आघ.
आटू m. (ÇKDr.) *Floss* Uṇ. 1, 86. — Vgl. आतु.
आटक 1) m. n. gaṇa अर्थर्चादि zu P. 2, 4, 31. Siddh. K. 249, b, 11. *ein best. Hohlmaass*, = 4 Prastha = 16 Kuḍava = 64 Pala = 256 Karsha = 4096 Māsha (= 216 Kubik-Āṅgula COLEBR. Alg. 3) AK. 2, 9, 89. H. 886. an. 3, 9. MED. k. 47. Suçr. 2, 173, 15. 68, 1. 170, 12. 229, 16. fgg. HESSLER's Tabellen in der Uebers. des Suçr. GARBHOP. in Ind. St. 2, 71. Hir. Pr. 19. — Als Gewicht nach HESSLER's Berechnung = 12 Pfund, 1 Unze, 1 Scrupel und 12 Gran. Am Ende eines adj. comp. f. ई P. 4, 1, 22. Sch. 5, 1, 54. Sch. Vop. 6, 55. — 2) f. ०की gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. a) *Cajanus indicus Spreng.* (die Hülsenfrucht ist ein beliebtes Gemüse) AK. 2, 4, 4, 18. 3, 6, 7. H. 1173. an. 3, 10. MED. Suçr. 1, 73, 9. 79, 21. 2, 64, 2. 77, 7. 183, 21. 489, 15. — b) *eine bes. wohlriechende Erde* H. 1036.

आटकान्मु (आ° + न्) N. pr. einer Gegend; davon आटकान्मुक adj. P. 4, 2, 120, Sch.

आटकिक, f. ई und आटकिक, f. आ, adj. *einen Āḍhaka fassend, mit einem Ā. besät, u. s. w.* P. 5, 1, 53. 54. AK. 2, 9, 10. H. 969.

आटीलक s. आटीलक.

आर्ब adj. f. आ 1) *wohlhabend, begütert, reich* AK. 3, 1, 10. H. 337. ऊष इव पिस्पत्याब् इव भवति Çat. Br. 9, 5, 4, 17. 14, 6, 11, 1 (= BRH. ĀR. Up. 4, 2, 1). M. 8, 169. MBh. 3, 13234. Bhāg. 16, 15. R. 4, 7, 8. Suçr. 1, 39, 14. PAÑKAT. V, 8. Vid. 6. — 2) mit dem instr. oder am Ende eines comp.: *an Etwas reich, strotzend von Etwas, mit Etwas reichlich versehen, vermischt, getränkt: एवमादिगुणैराब्: VET. 1, 15. धनाब् PAÑKAT. I, 83. समुद्रमिव रत्नाब्म् R. 1, 3, 7. समुष्ट्युष्वाब्वा राजमार्गाः N. 23, 5. AK. 2, 1, 4. अङ्कुरा° R. 1, 73, 20. 3, 21, 13. धनयन्त्रा° 4, 13, 30. नित्योत्सवसमाजा° 1, 3, 14. स्त्रज उत्तमगन्धाब्वाः N. 3, 38. त्रपा° VET. 1, 11. परमत्रा° R. 3, 23, 19. रोगा° PAÑKAT. V, 41. मूत्राब्धिः कर्त्तव्यफलसर्षपैः Suçr. 2, 43, 12. 107, 14. तीरवृत्तकषायाब्वा वस्तयः 223, 14. 244, 8. 1, 22, 18. 161, 2. — 3) *reichlich, in Ueberfülle vorhanden: आबमूत्रोदावर्त रोगिणाम् Suçr. 2, 207, 4. Vgl. आबवात.* — Vielleicht aus अर्थ्य oder आर्थ्य (von अर्थ) entstanden; es könnte jedoch auch ein etym. Zusammenhang mit अर्ह, अर्हि und आर्हन्म् angenommen werden. Dann wäre die urspr. Bed. *strotzend*.*

आर्बक n. nom. abstr. von आब् gaṇa मनोज्ञादि zu P. 5, 1, 133.

आर्बकुलीन (von आ° + कुल) adj. *aus einem reichen Geschlecht stammend* P. 4, 1, 139, Sch.

आर्बकरणा (आर्बम्, acc. von आब्, + क°) adj. f. ई *reich machend* P. 3, 2, 56. PAT. zu 4, 1, 15. Vop. 26, 62.

आर्बपदि (von आ° + पद्) adv. gaṇa द्विदण्डादि zu P. 5, 4, 128.

आर्बभिवलु und आर्बभावुक (आर्बम्, adv. von आब्, + भ° und भा°) adj. *reich werdend* P. 3, 2, 57. Vop. 26, 63. अनार्बभिवलु P. 6, 2, 160.

आर्बवात (आ° + वा°) m. *(überreicher Wind) krampfhaft oder rheumatische Lähmung der Lenden, auch ऊर्हस्तम्भ* genannt, Suçr. 2, 43, 4. 46, 7.

आणक adj. = अणक RĀJAM. zu AK. 3, 2, 4. ÇKDr. आणकं सुरतं नाम दंपत्योः पार्श्वसंस्थयोः VET. 11, 4.

आणवै n. nom. abstr. von आणु 1. gaṇa पृष्वादि zu P. 5, 1, 122. adj. (!) *überaus klein, fein* TEGOV. Up. in Ind. St. 2, 63, N. 1.

आणवीन (von आणु 2, a) adj. *mit Panicum miliaceum bestanden* (Feld) P. 5, 2, 4. AK. 2, 9, 7. H. 966.

आण्वि 1) m. *der Zapfen der Achse* (der Theil, welcher in der Nabe läuft): आण्विं न रथ्यंमृताधिं तस्युः RV. 1, 33, 6. गुत्तं निधिं धुरमाणिर्न नाभिम् 5, 43, 8. तं शुल्लं वृजनें पूत आण्वि (अरुन्) 1, 63, 3. Hier vielleicht so v. a. *auf dem Wagen*; NAIGH. 2, 17: *im Kampfe*. Nach den Lexicographen (TRIK. 3, 3, 120. H. 736. an. 2, 132) und ŚĀS. m. f. *Achsennagel, Lünse*. Diese Bed. hat das Wort vielleicht Nir. 6, 32. — 2) *der Theil des Beins unmittelbar über dem Knie*: ज्ञानुन ऊर्ध्वमुपतद्भ्रुकुलमाणिर्नाम Suçr. 1, 348, 17. 343, 4. — 3) m. f. *Ecke eines Hauses* Trik. H. an. — 4) m. f. *Grenze* diess. — Vgl. आण्वि.

आण्विर्वै patron. von आण्वि gaṇa शुभ्रादि zu P. 4, 1, 123.

आण्डे n. Et: आण्डेव भिन्ना शकुनस्य गर्भम् RV. 10, 68, 7. AV. 14, 2, 44. Çat. Br. 6, 1, 4, 10. 2, 1. 11, 1, 6, 1. AIR. Up. 1, 4. आण्डकपाले KūAND. Up. 3, 19, 1. Uebertr. von Brut: शुल्लस्याण्डानि भेदति (vgl. P. 3, 1, 83, Sch.) RV. 8, 40, 10. 11. 1, 104, 8. — m. du. *die Hoden* Nir. 6, 32. VS. 20, 9. 23, 17. AV. 9, 7, 13. आण्डि वै रेतःसिचौ Çat. Br. 7, 4, 2, 24. 5, 2, 3, 8. अन्-द्रुत्साण्डः KĪR. Çr. 15, 1, 15. — Vgl. आण्ड, अथाण्ड, मार्ताण्ड.